

Brussel, 6.5.2025
COM(2025) 192 final

Aanbeveling voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

**houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over een overeenkomst ter
facilitering van duurzame investeringen tussen de Europese Unie en de Republiek
Ivoorkust**

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• **Motivering en doel van het voorstel**

In het kompas voor concurrentievermogen van 29 januari 2025 wordt vermeld dat de EU “nieuwe manieren [moet] blijven zoeken om partnerschappen te verdiepen en voordelen voor onze bedrijven te creëren”, onder meer door middel van overeenkomsten ter facilitering van duurzame investeringen (Sustainable Investment Facilitation Agreements, hierna “SIFA’s” genoemd).¹

In haar mededeling over een evaluatie van het handelsbeleid van 18 februari 2021² kondigde de Commissie aan voornemens te zijn “haar samenwerking met Afrikaanse partners aanzienlijk op [te] voeren om hun economische potentieel te ontsluiten en economische diversificatie en inclusieve groei te bevorderen” en “een nieuw initiatief voor duurzame investeringen voor [te] stellen aan partners of regio’s in Afrika en het zuidelijk nabuurschap die dat willen [...] in de vorm van op zichzelf staande investeringsovereenkomsten of als onderdeel van de modernisering van bestaande handelsovereenkomsten”.

De Europese Commissie heeft de onderhandelingen over een SIFA met Angola afgerond op 18 november 2022³. De SIFA is op 1 september 2024 in werking getreden⁴ en is de eerste EU-overeenkomst in haar soort. De Commissie onderzoekt ook de mogelijkheid om met andere belangstellende partnerlanden, waaronder de Republiek Ivoorkust (hierna “Ivoorkust” genoemd), te onderhandelen over SIFA’s.

In 2023 bedroegen de directe buitenlandse investeringen van de EU in Ivoorkust 4,3 miljard EUR, tegenover 4,1 miljard EUR in 2022. De EU heeft met Ivoorkust een tussentijdse economische partnerschapsovereenkomst (hierna “EPO” genoemd) gesloten, die echter geen bepalingen over investeringsfacilitering bevat.

Nu de EU de gelegenheid heeft om haar investeringsbetrekkingen met Ivoorkust te verdiepen, is de mogelijkheid om onderhandelingen over een SIFA aan te gaan besproken in het kader van de 6e vergadering van het EPO-comité EU-Ivoorkust, die op 12 en 13 oktober 2023 in Abidjan heeft plaatsgevonden.⁵

In vervolg hierop zijn met Ivoorkust technische verkennende besprekingen gevoerd over het toepassingsgebied, de inhoud en de parameters van de SIFA. Na deze besprekingen zijn beide partijen op 6 maart 2025 overeengekomen hun respectieve interne procedures voor het openen van formele onderhandelingen over een SIFA te starten.

¹ Mededeling van de Commissie: Het EU-kompas voor concurrentievermogen, 2025 (COM(2025) 30 final).

² Mededeling van de Commissie: Evaluatie van het handelsbeleid – Een open, duurzaam en assertief handelsbeleid (COM(2021) 66 final).

³ https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/southern-african-development-community-sadc/eu-angola-negotiations_en?prefLang=nl

⁴ Zie Besluit (EU) 2024/829 van de Raad van 4 maart 2024 betreffende de sluiting, namens de Unie, van de Overeenkomst ter facilitering van duurzame investeringen tussen de Europese Unie en de Republiek Angola (PB L 2024/829 van 8.3.2024).

⁵ 6e vergadering van het EPO-comité Ivoorkust-EU van 12-13 oktober 2023, gezamenlijk communiqué <https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/5714c6b1-a7b9-42c7-a73a-f5e5e5fa159a/details>

Deze overeenkomst heeft tot doel het aantrekken, uitbreiden en behouden van buitenlandse directe investeringen tussen de EU en Ivoorkust te verbeteren, met name door middel van investeringsbevorderende maatregelen, zoals het verbeteren van de transparantie en voorspelbaarheid van investeringsgerelateerde maatregelen, het stroomlijnen van de procedures voor investeringsvergunningen en het verbeteren van de publiek-private dialoog via contactpunten voor investeerders en betrokkenheid van belanghebbenden. Het uiteindelijke doel is een transparanter, efficiënter en voorspelbaarder investeringsklimaat te bevorderen en aldus een hoger niveau van buitenlandse directe investeringen in Ivoorkust te bereiken. Op die manier zal deze overeenkomst duurzame ontwikkeling, economische groei en werkgelegenheid bevorderen en de bilaterale investeringsbetrekkingen tussen de EU en Ivoorkust versterken. Deze overeenkomst zal ook een solide platform bieden om bij te dragen tot de economische diversificatie van Ivoorkust en de integratie van Ivoorkust in de wereldeconomie.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

De doelstellingen van deze overeenkomst zijn in overeenstemming met het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), dat bepaalt dat de EU “*de integratie van alle landen in de wereldeconomie, onder meer door het geleidelijk wegwerken van belemmeringen voor de internationale handel*” moet stimuleren.⁶

De doelstellingen ervan stemmen ook volledig overeen met de Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS-staten), anderzijds, ondertekend te Samoa op 15 november 2023, met name de artikelen 41 en 42.⁷

Deze overeenkomst draagt bij tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het kompas voor concurrentievermogen van 29 januari 2025, waarin wordt gesteld dat de EU “*nieuwe manieren [moet] zoeken om partnerschappen te verdiepen en voordelen voor onze bedrijven te creëren*”, onder meer door middel van SIFA’s.⁸ Het vormt ook een vervolg op de bovengenoemde mededeling over de evaluatie van het handelsbeleid en de mededeling over de evaluatie van handel en duurzame ontwikkeling van 2022.⁹

De overeenkomst maakt deel uit van de brede EU-strategie met Afrika¹⁰, waarin wordt “*voorgesteld dat de EU ambitieuzere regelingen ontwikkelt om investeringen in Afrika te faciliteren, aan te trekken en te ondersteunen*”. Ze is ook in overeenstemming met de gezamenlijke visie van de EU en de Afrikaanse Unie voor 2030¹¹ (“*Joint Vision for 2030*”), die werd aangenomen op de 6e top EU-AU en waarin het gezamenlijke engagement werd onderstreept om “*conform de relevante internationale instrumenten verantwoordingsplichtig, transparant, inclusief en responsief bestuur te bevorderen, en inspanningen te stimuleren om investeringen en het ondernemingsklimaat te verbeteren en om verantwoorde en duurzame Afrikaanse en Europese investeringen vrij te maken en te doen toenemen*”. De doelstellingen ervan zijn ook in overeenstemming met de in november 2021 gelanceerde Global Gateway-

⁶ Artikel 21, lid 2, punt e), VEU.

⁷ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8372-2023-REV-1/en/pdf>

⁸ Mededeling van de Commissie: Het EU-kompas voor concurrentievermogen, 2025 (COM(2025) 30 final).

⁹ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité: “De kracht van handelspartnerschappen: samen voor groene en rechtvaardige economische groei”, COM (2022) 409 final.

¹⁰ Gezamenlijke mededeling van 2020: Naar een brede strategie met Afrika <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020JC0004&from=nl>.

¹¹ https://www.consilium.europa.eu/media/54412/final_declaration-en.pdf

strategie van de EU en het eerste resultaat ervan, het investeringspakket Afrika-Europa, waarover tijdens de 6e top EU-AU overeenstemming is bereikt en dat tot doel heeft tegen 2027 150 miljard EUR aan investeringen in Afrika aan te trekken op elf prioritaire gebieden, waaronder economische integratie, investeringen en ontwikkeling van de particuliere sector. Het Global Gateway-investeringspakket Afrika-Europa is het leidende kader van de EU om investeringen in Afrika aantrekkelijker te maken en ervoor te zorgen dat het regelgevingsklimaat bevorderlijk is voor de betrokkenheid van de private sector en alle potentiële voordelen van investeringen voor duurzame groei worden gerealiseerd.

De beoogde SIFA is volledig in overeenstemming met, en vormt een aanvulling op, de toekomstige overeenkomst inzake het faciliteren van investeringen voor ontwikkeling, waarover in het kader van de Wereldhandelsorganisatie is onderhandeld.¹²

Tot slot zijn de onderhandelingsrichtsnoeren in de bijlage in overeenstemming met Besluit (EU) 2020/13 van de Raad van 19 december 2019 tot wijziging van de onderhandelingsrichtsnoeren voor de onderhandelingen over EPO's met de ACS-landen en -regio's.¹³

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De doelstellingen zijn verenigbaar met andere beleidsterreinen van de EU, met name met het ontwikkelingsbeleid van de EU.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag voor deze handeling is artikel 207, lid 4, eerste alinea, in samenhang met artikel 207, lid 3, tweede en derde alinea, en artikel 218, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Het onderwerp van de beoogde onderhandelingen houdt verband met de gemeenschappelijke handelspolitiek. Overeenkomstig artikel 5, lid 3, VEU is het subsidiariteitsbeginsel niet van toepassing op gebieden die onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen. Volgens artikel 3 VWEU is de Unie exclusief bevoegd op het gebied van de gemeenschappelijke handelspolitiek. Overeenkomstig onder meer artikel 207 VWEU valt het onderhandelen over handelsovereenkomsten onder de gemeenschappelijke handelspolitiek.

¹² https://www.wto.org/english/tratop_e/invfac_public_e/invfac_e.htm

¹³ Besluit (EU) 2020/13 van de Raad van 19 december 2019 tot wijziging van de onderhandelingsrichtsnoeren voor de onderhandelingen over economische partnerschapsovereenkomsten met de landen en regio's in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, voor zover die onder de bevoegdheid van de Unie vallen (PB L 6 van 10.1.2020, blz. 101). Met name staat in punt 6.2, eerste alinea, van de onderhandelingsrichtsnoeren van 2019 te lezen: "Investerings. In overeenstemming met de doelstelling "armoede terugdringen en uiteindelijk uitroeien, overeenkomstig de doelstelling van duurzame ontwikkeling" (en gelet op de artikelen 1, 29 en 75 tot en met 78 van en bijlage II bij de Overeenkomst van Cotonou en de desbetreffende bepalingen van de opvolger daarvan, zodra deze van toepassing is), komen de partijen overeen een kader in te stellen dat wederzijds voordelige en duurzame investeringen tussen beide partijen vergemakkelijkt, bevordert en stimuleert, rekening houdend met de multilaterale initiatieven voor investeringsbevordering. Dat kader zal gebaseerd zijn op de beginselen van non-discriminatie, openheid, transparantie en stabiliteit. De partijen zullen de ontwikkeling van een aantrekkelijk en stabiel investeringsklimaat bevorderen via ondersteuning van stabiele en transparante regels voor investeerders, en streven naar een betere financiële inclusie en toegang tot financiering."

- **Evenredigheid**

De aanbeveling van de Commissie is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel, aangezien het sluiten van een internationale overeenkomst het belangrijkste instrument is om met een subject van internationaal recht als een derde staat wederkerige rechten en verplichtingen aan te gaan.

- **Keuze van het instrument**

Besluit van de Raad van de Europese Unie.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Niet van toepassing.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

In de periode juni – november 2020 heeft de Commissie een openbare raadpleging¹⁴ gehouden waarmee de input van het Europees Parlement, de lidstaten, de belanghebbenden en het maatschappelijk middenveld werd gevraagd over de evaluatie van het handelsbeleid van de Europese Unie, onder meer over manieren om de handels- en investeringsbetrekkingen van de EU met de buurlanden en Afrika te versterken.

De Commissie raadpleegt regelmatig belanghebbenden, onder meer in de deskundigengroep voor handelsovereenkomsten¹⁵ en de dialoog met het maatschappelijk middenveld¹⁶.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Dit voorstel is gebaseerd op externe expertise die bijeen is gebracht in het kader van een project dat in opdracht van de Europese Commissie door de Wereldbank is uitgevoerd. Uit het verslag is met name gebleken dat investeerders¹⁷ het gebrek aan transparantie en voorspelbaarheid in de omgang met overheidsinstanties, de plotse wijzigingen van wet- en regelgeving en de vertragingen bij het verkrijgen van vergunningen en goedkeuringen van overheidswege aanvoeren als cruciale factoren die van invloed zijn op hun investeringsbeslissingen voor ontwikkelingslanden. Juist op deze gebieden zou de voorgestelde SIFA betrekking hebben.

- **Effectbeoordeling**

De verbintenissen inzake investeringsfacilitering in de SIFA zijn gericht op de toepassing van beginselen van goed bestuur en goede regelgevingspraktijken, met inbegrip van transparantie, voorspelbaarheid en administratieve efficiëntie, in het investeringskader van een partnerland (wetten, voorschriften en procedures op het gebied van investeringen). Het effect van deze investeringsbevorderende maatregelen betreft grotendeels de uitvoering van de overeenkomst door een partnerland en de verbetering van het investeringsklimaat op lange termijn. Het

¹⁴ https://policy.trade.ec.europa.eu/consultations/consultation-trade-policy-review_nl

¹⁵ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/expert-groups_en?prefLang=nl

¹⁶ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/eu-trade-meetings-civil-society_nl

¹⁷ Zie Wereldbank, Retention and Expansion of Foreign Direct Investment, Political Risk and Policy Responses (<http://documents1.worldbank.org/curated/en/387801576142339003/pdf/Political-Risk-and-Policy-Responses.pdf>).

totale effect wordt ook beïnvloed door individuele investeringen die een dergelijk verbeterd investeringskader kan aantrekken. De SIFA codificeert praktijken die in de EU reeds gevestigde praktijken zijn.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Dit voorstel strekt ertoe de Raad aan te bevelen een besluit vast te stellen waarbij machtiging wordt verleend tot het openen van onderhandelingen over een SIFA met Ivoorkust. Het voorstel omvat niet de uitwisseling van gegevens, de automatisering van processen, het gebruik van digitale systemen of de verlening van openbare diensten. Bijgevolg is het beginsel “standaard digitaal” niet van toepassing, aangezien het geen specifieke digitale vereisten invoert.

- **Grondrechten**

Het initiatief is volledig in overeenstemming met het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het initiatief heeft geen gevolgen voor de begroting.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

De onderhandelingen over de SIFA zullen naar verwachting in 2026 worden afgerond.

- **Toelichtende stukken (bij richtlijnen)**

Niet van toepassing.

- **Artikelsgewijze toelichting**

De bepalingen hebben tot doel de Raad aan te bevelen een besluit tot machtiging tot het openen van onderhandelingen vast te stellen en de onderhandelaar van de Unie aan te wijzen. De Raad kan de onderhandelaar richtsnoeren geven.

Aanbeveling voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over een overeenkomst ter facilitering van duurzame investeringen tussen de Europese Unie en de Republiek Ivoorkust

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 4, eerste alinea, in samenhang met artikel 207, lid 3, tweede en derde alinea, en artikel 218, lid 4,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

Er moeten onderhandelingen worden geopend met het oog op de sluiting van een overeenkomst ter facilitering van duurzame investeringen met de Republiek Ivoorkust,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De Commissie wordt gemachtigd om namens de Unie te onderhandelen over een overeenkomst ter facilitering van duurzame investeringen met de Republiek Ivoorkust.

Artikel 2

De onderhandelingsrichtsnoeren zijn opgenomen in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 3

De onderhandelingen worden gevoerd in overleg met [door de Raad in te voegen naam van het bijzondere comité].

Artikel 4

Dit besluit en de bijlage worden onmiddellijk na de goedkeuring ervan openbaar gemaakt.

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De voorzitter*